

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Trump ve Dünyaya Yönelik Hegemonik Politikası!

Haber:

Trump, bu ayın yedisinde düzenlediği basın toplantısında yaptığı açıklamasında, Panama Kanalı ve Grönland'ı ilhak etmek için askeri güç kullanmakla, Meksika Körfezi'nin adını değiştirmekle, Kanada'ya karşı ekonomik güç kullanmakla ve Ortadoğu'yu cehenneme çevirmekle tehdit etti. İngiliz gazeteci Gideon Rachman 14/1/2025 tarihli Reuters gazetesinde, Trump'ın hırslarını eleştirerek onun Amerika'yı haydut bir devlete dönüştürme riski taşıdığı uyarısında bulundu.

Ayrıca The Guardian'da yayınlanan bir makalede "Trump-Musk ekseninin, demokrasiler ve Batı ittifakları için yeni bir tehdit oluşturduğuna" dikkat çekildi. Trump, ilk başkanlık adaylığı sırasında bir dizi camiyi kapatmayı ve diğerlerini de gözetim altına almayı ciddi olarak düşüneceğini açıklamıştı; ayrıca Suudi Arabistan'dan koruma amaçlı olarak servetinin dörtte üçünü ödemesini talep edeceğini açıkladı ve Kuveyt'e de ödediği miktarın 16 milyar Doları geçmediğini ve bunun gereken miktardan az olduğunu vurguladı.

Yorum:

Her ne kadar bu ifadeler Trump'ın kendi yapısını yansıtıyor olsa da ancak bu, uluslararası ilişkilerdeki Hegemonik İstikrar Teorisini ifade etmektedir ki bu teorinin kökleri, siyaset bilimi, ekonomi ve tarih alanlarındaki araştırmalara dayanmaktadır.

Hegemonik İstikrar Teorisi, belirli bir devlet hegemonik küresel bir güç olduğunda uluslararası sistemin istikrar kazanma eğiliminde olduğunu tasavvur etmektedir. Charles P., bu teoriyi ilk olarak "Dünya Bunalım İçinde" adlı kitabında ortaya atmıştır (1929-1939). 2004 yılında, önde gelen siyaset bilimciler James Fearon ve David Laittin şöyle yazmıştı: "Amerika Birleşik Devletleri şimdi, küresel yönetim şekline doğru hareket ediyor." Göz ardı edilen ilgili anlaşmaların yeniden ele alınarak yeni bir vesayet biçiminin benimsenmesi gerektiği sonucuna varmışlardır. Aynı yıl Stephen Krasner şunları yazmıştır: "Kötü yönetimlere sahip başarısız hükümetleri kendi hallerine bırakırsak, idari kapasiteleri sınırlı olduğu için kendi kendilerini reforme edemeyeceklerdir."

Siyasi düzeyde hegemonik politikanın başlangıcı George W. Bush'un Irak'a savaş açıp onu Kuveyt'ten çıkarmasıyla netleşmiştir. O dönemde Bush, ABD'nin muazzam üstünlüğünü görmüş ve uluslararası sahada Amerikan hegemonyasının özelliklerini ortaya koyduğu Kongre'deki meşhur konuşmasında Yeni Dünya Düzenini ilan etmişti. Ayrıca bazıları hegemonik politikayı, Başkan Reagan'ın Yıldız Savaşları olarak bilinen Stratejik Savunma Girişimi'ni ilan etmesine dayandırmaktadır. Yirminci yüzyılın sonu ve yeni bin

yılın başında George W. Bush yönetimi Kyoto Sözleşmesi, Uluslararası Ceza Mahkemesi ve balistik silahların konuşlandırılmasını sınırlandırmak için SALT anlaşması gibi birçok uluslararası anlaşmadan çekildiğini açıkladı. 11 Eylül 2001 olaylarından sonra Oğul Bush, “Ya bizimlesiniz ya da bize karşısınız” şeklindeki meşhur ifadesiyle hegemonik politikasını açıkça ilan etmiştir.

Cumhuriyetçi Parti tarafından benimsenen hegemonik politika sırf kişisel bir izlenim ya da bireysel eğilimlerden ibaret değildir, aksine daha önceki tarihsel dönemlerde halkların acısını çektiği şeylere benzer şekilde yeni sömürgecilik projesinin bir parçasıdır.

Ancak geriye güçlü bir şekilde şu sorunun sorulması kalıyor; dünyanın en büyük birleşik İslam bloğunu temsil eden Ortadoğu, nasıl olur da Trump’ın tehditlerinden ve onun dayandığı hegemonik politikadan çekinebilir?

Şifa verici cevap, Müslim’in Ebu Hureyra Radıyallahu Anh’dan şöyle buyurduğunu rivayet ettiği Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şu hadisinde geçmektedir: **إِنَّمَا الْإِمَامُ جُنَّةٌ يُقَاتَلُ مِنْ وَرَائِهِ وَيُنْتَقَى بِهِ** “**İmam bir kalkandır, onun arkasında savaşılar ve onunla korunulur.**” O halde Müslümanların bir İmama veya Halifeye biat etmekten başka alternatifleri yoktur; zira bu, zorluklara karşı koymak ve ümmeti tehditlerden korumak için elzemdır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Müh. Hasbullah En-Nur – Sudan